

DOZVOLA ZA RAD - LICENCA

ZA OBAVLJANJE ELEKTROPRIVREDNE DJELATNOSTI PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

NAZIV PRIVREDNOG DRUŠTVA:

MK GROUP d.o.o.

SJEDIŠTE PRIVREDNOG DRUŠTVA:

Humska b.b., 88 360 Stolac

IDENTIFIKACIONI BROJ DRUŠTVA: **227686380008**

REGISTARSKI BROJ DOZVOLE: **06-03-6/1/13**

PERIOD VAŽENJA DOZVOLE: **10.04.2013. - 09.04.2018.**

DATUM: 10.04.2013. godine

Sanela Pokrajčić
Predsjednica FERK-a

Đulizara Hadžimustafić
Član FERK-a

Risto Mandrapa
Član FERK-a

USLOVI DOZVOLE

1. OPŠTE ODREDBE

- 1.1. Regulatorna komisija za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine - FERK izdaje Dozvolu za obavljanje elektroprivredne djelatnosti proizvodnja električne energije privrednom društvu MK GROUP d.o.o. iz Stoca (u daljem tekstu: imalac dozvole) u skladu sa Pravilnikom za izdavanje dozvola-licenci („Službene novine Federacije BiH“ broj 29/05), a na osnovu zahtjeva podnesenog 04.01.2013. godine.
- 1.2. Sjedište imalca dozvole je: Humska b.b., 88 360 Stolac
Telefon: 036 853 074, Faks: n/a
- 1.3. Lice ovlašteno za zastupanje je direktor.
Telefon: 036 853 074, Faks: n/a
- 1.4. Elektronska adresa: marko.kozul@nobelcorporation.com
- 1.5. Ova dozvola za rad-licenca izdaje se na period od pet godina i važi do 09.04.2018. godine.

2. DEFINICIJE

Riječi i izrazi u ovoj dozvoli imaju značenje koje im je dato Zakonom o električnoj energiji („Službene novine Federacije BiH“ broj 41/02, 24/05, 38/05 i 83/11), kao i pravilima i propisima FERK-a.

3. OBAVLJANJE LICENCIRANE DJELATNOSTI

- 3.1. Imalac dozvole ovlašten je obavljati djelatnost proizvodnja električne energije u proizvodnom objektu, **solarna fotonaponska elektrana „MK HODOVO 1“ (u Pješivcu, opština Stolac) instalisane snage 149,46 kWp DC (165,60 kW AC) i predviđene godišnje proizvodnje 185,409 MWh**, čiji su tehničko-energetski parametri dati u Prilogu 1 dozvole.
- 3.2. Imalac dozvole ovlašten je ugovarati prodaju proizvedene električne energije u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima i FERK-ovim pravilima i propisima.
- 3.3. Imalac dozvole obavezan je obavijestiti FERK o planiranim i ostvarenim aktivnostima vezanim za održavanje sredstava za obavljanje licencirane djelatnosti.
- 3.4. Imalac dozvole u proizvodnom objektu solarna fotonaponska elektrana „MK HODOVO 1“ sa tehničko-energetskim parametrima datim u Prilogu 1, proizvodnju električne energije obavlja kao kvalifikovani proizvođač.

4. OBAVEZE IMAOCA DOZVOLE

4.1. Zakoni, propisi i tehnički standardi

- 4.1.1. Imalac dozvole obavezan je pridržavati se svih važećih zakona, podzakonskih akata, tehničkih propisa, pravilnika i standarda, te pravila i propisa FERK-a i DERK-a, kao i uslova ove dozvole, direktiva EU i međunarodnih ugovora, koje je prihvatila BiH.
- 4.1.2. Imalac dozvole obavezan je zajedno sa nadležnom elektrodistribucijom, odnosno Operatorom distributivnog sistema razraditi pogonska uputstva za svoju elektranu.

4.2. Ugovor o koncesiji

Imalac dozvole obavezan je postupiti u skladu sa odredbama i rokovima propisanim Zakonom o koncesijama Hercegovačko-neretvanskog kantona („Službene novine HNK-a“ broj 1/13) i o istom obavještavati FERK bez odlaganja.

4.3. Ugovori o kupoprodaji električne energije

Imalac dozvole obavezan je potpisati ugovore o prodaji i kupovini električne energije, kojim se uređuju međusobni odnosi u skladu sa Opštim uslovima za isporuku električne energije.

4.4. Kvalitet i kontinuitet proizvodnje električne energije

- 4.4.1. Imalac dozvole obavezan je proizvoditi električnu energiju koja odgovara zahtjevima kvaliteta po tehničkim propisima i Opštim uslovima za isporuku električne energije.
- 4.4.2. Imalac dozvole obavezan je obavljati licenciranu djelatnost u skladu sa opšteprihvaćenom domaćom i međunarodnom praksom u pogledu bezbjednosti rada i kvaliteta proizvodnje električne energije.
- 4.4.3. Imalac dozvole obavezan je u kontinuitetu i kvantitetu obavljati licenciranu djelatnost, a u skladu sa ugovorima o prodaji električne energije.

4.5. Saradnja sa javnim elektroprivrednim preduzećem

- 4.5.1. Imalac dozvole obavezan je pridržavati se uslova iz izdatih elektroenergetskih saglasnosti i zaključenih ugovora, uključujući i režim rada vezan uz obavezu proizvodnje reaktivne energije.
- 4.5.2. Imalac dozvole obavezan je saradivati sa nadležnim javnim elektroprivrednim preduzećem koje vrši distribuciju na području na kojem se nalazi elektrana, u smislu poštivanja svih naloga za isključenje elektrane koje mu daje Operator distributivnog sistema.
- 4.5.3. Uključenja i isključenja proizvodnog objekta imalac dozvole je obavezan vršiti u skladu sa pogonskim uputstvima iz tačke 4.1.2. i u skladu sa Mrežnim pravilima distribucije.
- 4.5.4. Imalac dozvole obavezan je praviti plan proizvodnje električne energije po mjesecima za sljedeću godinu i isti dostaviti nadležnom Operatoru distributivnog sistema do 30.09. tekuće godine.

4.6. Mjerni uređaji

- 4.6.1. Imalac dozvole obavezan je posjedovati mjerne uređaje na mjestima primopredaje električne energije tipa i klase definisanim uslovima iz elektroenergetske saglasnosti, a u skladu sa Mrežnim pravilima distribucije.
- 4.6.2. Imalac dozvole obavezan je dostaviti FERK-u pregled mjernih mjesta, kao i sve eventualne izmjene mjernih slogova odmah nakon njihovog nastajanja.

4.7. Sistem unaprjeđenja kvaliteta

Imalac dozvole ima stalnu obavezu uspostaviti sistem obezbjeđenja kvaliteta da bi unaprijedio kvalitet upravljanja sa krajnjim ciljem sticanja uslova za certificiranje od nezavisnog organa za izdavanje certifikata.

4.8. Rješenja nadležnih inspekcija

Imalac dozvole obavezan je izvještavati FERK o preduzetim aktivnostima u vezi sa zapisnicima i rješenjima nadležnih inspeksijskih organa.

4.9. Baze podataka

- 4.9.1. Imalac dozvole obavezan je uspostaviti baze podataka sa evidencijama o radu svog proizvodnog objekta, zatim sa podacima o ispadima i kvarovima, te uzrocima i trajanju kvarova.
- 4.9.2. Baze podataka pored ostalog trebaju sadržavati podatke o proizvedenoj i preuzetoj aktivnoj i reaktivnoj električnoj energiji, kao i eventualnim incidentnim situacijama koje su mogle ugroziti živote i zdravlje ljudi ili prouzrokovati veća materijalna razaranja.

4.10. Bezbjednost i pouzdanost postrojenja

- 4.10.1. Imalac dozvole obavezan je, u skladu sa propisima koji regulišu ovu oblast, kao i prema uputstvima isporučioaca opreme, kontinuisano obavljati ispitivanja, mjerenja i detaljne procjene statusa bezbjednosti i pouzdanosti svog proizvodnog objekta, i o rezultatima interpretacije mjerenja obavještavati FERK.
- 4.10.2. Imalac dozvole obavezan je obezbijediti bezbjedan rad proizvodnog objekta i postrojenja po zdravlje i život ljudi u smislu zaštite od opasnih napona dodira i koraka te zaštite od požara.
- 4.10.3. Imalac dozvole obavezan je obezbijediti da zaštita opreme omogući selektivan rad u cilju smanjenja vremena trajanja kvara i smanjenja naprezanja opreme i instalacije tokom kvara.

4.11. Regulisanje prava vlasništva ili pravne osnove za eksploataciju

Imalac dozvole obavezan je informisati FERK o eventualnim promjenama vezanim za prava vlasništva ili pravne osnove za eksploataciju objekta na kojem se obavlja djelatnost proizvodnje električne energije.

4.12. Tržišna pravila

- 4.12.1. Imalac dozvole obavezuje se da poštuje i primjenjuje tržišna pravila.
4.12.2. Imalac dozvole uređuje svoje odnose sa ostalim učesnicima na tržištu električne energije u skladu sa propisanim tržišnim pravilima.

4.13. Zaštita okoline

Imalac dozvole obavezan je posebnu pažnju posvetiti zaštiti okoline, poštivajući odredbe predmetnih zakona i podzakonskih akata vezanih za zaštitu okoline.

4.14. Izgradnja i rekonstrukcija

Izgradnju novog proizvodnog objekta ili rekonstrukciju postojećeg, imalac dozvole ne smije poduzeti bez prethodne dozvole za izgradnju koju izdaje FERK.

4.15. Uklanjanje i zatvaranje objekata

Ukoliko ova dozvola nije obnovljena ili prenesena ili se proizvodni objekat ili struktura koriste u druge svrhe imalac dozvole mora, u pravilu, demontirati i ukloniti svu opremu i objekte, te zemljište vratiti u prvobitno stanje, u skladu sa odredbama Zakona o električnoj energiji.

4.16. Finansijski i tehnički podaci

- 4.16.1. Imalac dozvole obavezan je dostavljati FERK-u finansijske i tehničke podatke definisane pravilima i propisima FERK-a.
4.16.2. Imalac dozvole obavezan je dostaviti izvještaje sa tehničko-energetskim i finansijskim podacima u skladu sa Pravilnikom o izvještavanju za imaoce licence za djelatnost snabdijevanje električnom energijom II reda i nezavisne proizvođače.

5. RAČUNOVODSTVENE AKTIVNOSTI

Imalac dozvole je obavezan voditi poslovne knjige i raditi finansijske izvještaje za elektroprivrednu djelatnost proizvodnje odvojeno od ostalih djelatnosti, za čije je obavljanje registrovan po Zakonu o privrednim društvima, kao i prema odredbama Zakona o električnoj energiji FBiH i propisima o međunarodnim računovodstvenim standardima i međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

6. FINANSIJSKI INTEGRITET I STABILNOST IMAOCA DOZVOLE

Imalac dozvole obavezan je obezbijediti finansijska sredstva ili finansijske garancije, u dovoljnoj mjeri da obezbijedi obavljanje djelatnosti proizvodnje, održavanje i obezbjeđenje potrebnih rezervnih dijelova.

7. KVALIFIKACIONA STRUKTURA ZAPOSLENIKA IMAOCA DOZVOLE

Imalac dozvole je obavezan da zapošljava stručne zaposlenike prema sistematizaciji, broju i kvalifikacionoj strukturi neophodnoj za nesmetano, bezbjedno i kvalitetno poslovanje imaoce dozvole, te da obezbijedi efikasno nadgledanje, upravljanje i održavanje proizvodnog objekta.

8. NAPUŠTANJE ILI IZMJENA DJELATNOSTI

- 8.1. Imalac dozvole obavezan je obavljati djelatnost navedenu u dozvoli. Ukoliko u toku obavljanja licencirane djelatnosti nastupe okolnosti zbog kojih imalac dozvole opravdano ne može obavljati djelatnost proizvodnje, obavezan je o tome bez odlaganja obavijestiti FERK, nadležnu distribuciju i Operatora distributivnog sistema.
- 8.2. Imalac dozvole ne može bez prethodnog odobrenja FERK-a napustiti ili izmijeniti djelatnost ili licencirana sredstva proizvodnje za koje je izdata ova dozvola.

9. NADGLEDANJE

- 9.1. U okviru svojih nadležnosti FERK vrši nadgledanje ispunjenja uslova iz ove dozvole.
- 9.2. U cilju ispunjenja uslova iz ove dozvole imalac dozvole je obavezan dostavljati podatke u skladu sa tačkom 4.15. i druge dokumente, podatke i informacije na zahtjev FERK-a, koje su FERK-u potrebne u svrhu primjene Zakona o električnoj energiji u FBiH, da bi FERK-u omogućio izvršavanje njegovih nadležnosti u skladu sa zakonom i pravilima i propisima FERK-a.
- 9.3. Imalac dozvole je obavezan obavijestiti FERK o svakoj povredi uslova dozvole u roku od 10 dana od saznanja da je došlo do povreda.
- 9.4. Ovlašteni zaposlenici FERK-a imaju pravo obavljati redovno i vanredno nadgledanje u prostorima imaoaca dozvole, da bi izvršili uvid u obavljanje elektroprivredne djelatnosti po obavezama datim u dozvoli.
- 9.5. Imalac dozvole je obavezan saradivati sa FERK-om u toku pripreme i prilikom obavljanja nadgledanja.

10. IZMJENA I DOPUNA, PRENOS, OBNAVLJANJE I ODUZIMANJE DOZVOLE

- 10.1. Imalac dozvole obavezan je, 180 dana prije isteka ove dozvole, podnijeti zahtjev za obnavljanje dozvole za djelatnost proizvodnje.
- 10.2. Tokom perioda važenja dozvole, na zahtjev imaoaca dozvole ili na inicijativu FERK-a moguće je otvoriti proces izmjena, dopuna, prenosa ili oduzimanja dozvole u skladu sa odredbama Pravilnika za izdavanje dozvola-licenci FERK-a.

11. SANKCIJE

Ukoliko FERK zaključi da imalac dozvole nije ispoštovao ili krši uslove dozvole, poduzima sljedeće aktivnosti:

- a) opominje imaoaca dozvole o evidentiranim nepravilnostima,
- b) podnosi prekršajni nalog,
- c) pokreće postupak oduzimanja dozvole.

12. RJEŠAVANJE SPOROVA

- 12.1. Imalac dozvole obavezan je odmah obavijestiti FERK o eventualnim sporovima koji se vode pred nadležnim sudom, a u vezi sa djelatnošću proizvodnje električne energije.
- 12.2. Imalac dozvole obavezan je saradivati sa FERK-om u rješavanju sporova koje treće strane povedu pred FERK-om, a u vezi sa djelatnošću imaoća dozvole.

13. UGOVORI

Imalac dozvole je, na zahtjev FERK-a, obavezan dostaviti informacije o svim zaključenim ugovorima koji se odnose na djelatnost proizvodnje električne energije.

14. KOMUNIKACIJA

- 14.1. Korespondencija između imaoća dozvole i FERK-a obavlja se u pisanoj formi.
- 14.2. Imalac dozvole komunicira sa FERK-om neposredno, poštom, fax-om ili elektronski u skladu sa pravilima FERK-a.
- 14.3. Imalac dozvole je obavezan da obavještava FERK o svim značajnijim izmjenama u pravnom okviru, sudskim odlukama, dešavanjima ili ugovorima koji imaju uticaja na djelatnost proizvodnje električne energije.

15. TAJNOST PODATAKA

- 15.1. Za informaciju za koju pred FERK-om traži zaštitu povjerljivosti imalac dozvole je obavezan blagovremeno podnijeti zahtjev za zaštitu povjerljive informacije, u suprotnom dostavljena informacija će se smatrati javnom.
- 15.2. FERK procjenjuje i donosi odluku o povjerljivosti podataka za koje je tražena navedena zaštita u skladu sa Pravilnikom o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva, sporova i žalbi i Pravilnikom o zaštiti povjerljivih informacija FERK-a.

16. REGULATORNA NAKNADA

- 16.1. Imalac dozvole je obavezan plaćati regulatornu naknadu za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije, u iznosu koji utvrdi FERK posebnom odlukom.
- 16.2. Regulatorna naknada se plaća tromjesečno.

PRILOG 1.

Osnovni tehničko-energetski parametri solarne fotonaponske elektrane "MK HODOVO 1" u vlasništvu MK GROUP d.o.o. Stolac za koju se izdaje dozvola za rad-licencu

Red. br.	SOLARNA ELEKTRANA (SE)	Jedinica	Tehnički parametri
1	Naziv elektrane		SE "MK HODOVO 1"
2	Vlasnik elektrane		MK GROUP d.o.o.
3	Lokacija elektrane		Pješivac, Stolac
4	Sjeverna geografska širina (SGŠ) za lokaciju SE "MK HODOVO 1"		43°7' 40.52''
5	Istocna geografska dužina (IGD) za lokaciju SE "MK HODOVO 1"		17°54' 16.15''
6	Vrsta obnovljivog izvora energije koja se koristi		sunčeva energija
7	Ukupna godišnja ozračenost za lokaciju na kojoj se nalazi SE "MK HODOVO 1"	(kWh/m2)	1.520
8	Način izvedbe		slobodnostojeća
9	Broj objekata na kojim se ugrađuju fotonaponski paneli	kom.	0
10	Datum izdavanja upotrebne dozvole		14.12.2012.
11	Ukupna površina na kojoj se ugrađuju fotonaponski paneli	m ²	3.300
12	Ukupan broj fotonaponskih panela SE	kom	636
13	Ukupna površina fotonaponskih panela SE	m ²	1.050,67
14	Ukupna instalisana snaga SE DC	(kW _p)	149,46
15	Ukupna instalisana snaga SE AC	(kW)	165,60
16	Broj i jedinična snaga izmjenjivača	(kW)	6x27,6
17	Predviđena godišnja proizvodnja električne energije SE	(MWh)	185,409
18	Vrijeme godišnjeg rada SE (projektovano)	sati	1.241
19	Smanjenje emisije CO ₂	(kg/god)	164,26
20	Ukupni nominalni stepen iskorištenja SE	%	11
21	Energija dobivena od 1 kW _p SE (projektovano)	(kWh/god)	1.252
22	Sistem nadzora i upravljanja		Aurora WebMonitor
23	Način upravljanja (automatski/ručno)		automatski
TEHNIČKO-ENERGETSKE KARAKTERISTIKE OPREME			
FOTONAPONSKI (FN) PANELI			
25	Proizvođač FN panela		Hanwha SolarOne
26	Tip FN panela		SF220 Poly x-tra 235 W
27	Dužina/širina/debljina FN panela	mm	1652×1000×45
28	Broj FN ćelija u seriji FN panela	kom	60
29	Masa FN panela	kg	20
30	Jedinična snaga FN panela	(Wp)	235
31	Nominalna struja (I _{MP}) FN panela	(A)	7,81
32	Nominalni napon (V _{MPP}) FN panela	(V)	30,1
IZMJENJIVAČ			
33	Proizvođač izmjenjivača		Power One
34	Tip izmjenjivača		TRIO-27,6-TL-OUTD-S2x
35	Maksimalna DC snaga izmjenjivača (cos φ =1)	(kW)	28,6
36	Maksimalni DC napon izmjenjivača	(V)	1.000
37	Nazivna AC snaga izmjenjivača	(kW)	27,6
38	Nazivni AC napon izmjenjivača (3/N/PE)	(V)	320...480
39	Maksimalna izlazna struja izmjenjivača	(A)	45
40	Maksimalni stepen korisnog djelovanja izmjenjivača	%	98,2